

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ
УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА НІМЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

Віртуальний дискурс

СИЛАБУС

підготовки

магістра

спеціальності

035 Філологія /

освітньо-професійної програми

Мова і література (німецька). Переклад.

Луцьк – 2020

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Віртуальний дискурс»
підготовки магістра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035
Філологія, за освітньою програмою Мова і література (німецька). Переклад.

Розробник: Пасик Л. А., доцент кафедри німецької філології, кандидат
філологічних наук

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри німецької
філології

протокол № 1 від 28.08.2020 р.

Завідувач кафедри: (С. О. Застровська)

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (німецька). Переклад Магістр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 90 год. / 3 кредити		Рік навчання 1
		Семестр 2-ий
		Лекції – 10 год.
		Практичні (семінарські) – 10 год.
		Консультації 6 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота 64 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		німецька

II. Інформація про викладача

Пасик Людмила Адамівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької філології

Контактна інформація: 0332 72 16 36, пасык.людмила@vnu.edu.ua, ludapasyk@yahoo.de

Дні занять (див. <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>)

Очні консультації: в день проведення лекцій/семінарів (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронні скриньки, зазначені в силабусі.

III. Опис дисципліни

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Віртуальний дискурс» призначена студентів 1 курсу другого магістерського рівня спеціальності 035 Філологія, освітньої програми Мова і література (німецька). Переклад.

Віртуальна реальність з кожним днем займає все більше місця у житті кожної людини, віртуальне спілкування відбувається на усіх рівнях, як у побуті, так і в діловому житті і відзначається своїми особливостями та цінностями і саме тому кожен лінгвіст повинен чітко розуміти і розбиратися в особливостях віртуального дискурсу. Курс «Віртуальний дискурс» спрямований на опанування студентами матеріалу про віртуальний дискурс, вивчення відмінностей між віртуальним дискурсом, Інтернет-дискурсом, електронним дискурсом тощо, ознайомлення із жанровими характеристиками та учасниками віртуального дискурсу і його лінгвокультурними типажми.

Метою цього курсу є ознайомлення із теоретичними концепціями та підходами до вивчення віртуального дискурсу, із значущістю знання структури дискурсу і тексту і прийомів дискурсивного аналізу для загальнотеоретичної підготовки лінгвіста.

Завдання курсу:

- ✓ навчити студентів визначати основні характеристики віртуального дискурсу і його конститутивні ознаки;
- ✓ навчити розрізняти різні суб-типи дискурсів та аналізувати їх;
- ✓ навчити характеризувати віртуальні мовні особистості та розрізняти віртуальні лінгвокультурні типижі,
- ✓ навчити аналізувати різні параметри лінгвістичних особливостей мережевої комунікації;
- ✓ навчити застосовувати адекватну термінологію і концептуальний апарат та методи дискурсивного аналізу у власних дослідженнях і наукових текстах;
- ✓ стимулювати пізнавальні інтереси у галузі обраного напрямку підготовки.

2. Результати навчання (компетентності):

Вивчення цієї дисципліни передбачає оволодіння наступними **компетентностями:**

- ✓ Здатність до оволодіння системним світоглядом, до аналізу, синтезу і генерування нових ідей у сфері аналізу віртуального дискурсу в умовах глобалізації й інтернаціоналізації.
- ✓ Здатність планувати й ефективно використовувати час; застосовувати сучасні інформаційні технології у сфері дослідження віртуального дискурсу.
- ✓ Здатність спілкуватися на тему віртуального дискурсу з науковою спільнотою, з різними цільовими аудиторіями німецькою мовою, використовуючи відповідну лексику.
- ✓ Здатність збирати дані для виконання індивідуального завдання в межах запропонованих тем у курсі вивчення віртуального дискурсу, систематизувати та інтерпретувати їх з дотриманням належної академічної доброчесності.

3. Навчальний контент:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Семін.	Конс.	Сам. роб.
	90	10	10	6	64

Змістовий модуль 1. Virtueller Diskurs als Objekt linguistischer Forschung.					
Тема 1. Allgemeiner Diskursbegriff. Merkmale des virtuellen Diskurses.	17	2	2	1	12
Тема 2. Akteure des virtuellen Diskurses.	18	2	2	1	13
Тема 3. Genres des virtuellen Diskurses.	18	2	2	1	13
Тема 4. SMS, WhatsApp&Co. als Kommunikationsmittel.	18	2	2	1	13
Тема 5. Diskurse der sozialen Netzwerke.	19	2	2	2	13
Разом за змістовим модулем 1	90	10	10	6	64
Усього годин	90	10	10	6	64

В основі рейтингової системи оцінювання лежить контроль і накопичення відповідних балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність упродовж семестру. Рейтингова система є комплексною системою і враховує не тільки результати навчання, а й інші складники позанавчальної наукової діяльності студента: участь у конкурсах студентських наукових робіт, у роботі наукових конференцій, у підготовці наукових публікацій за обраною із запропонованого викладачем переліку (згідно з фахом і науковими інтересами студента) проблемою. Студентам надається також право вільного вибору теми.

Додаткові (бонусні) бали рейтингу (до 20 % максимального поточного балу), які студенти можуть одержати за якісне володіння змістом програмного матеріалу та його творче використання, виконуючи самостійно окремі види навчально-творчої діяльності:

- ✓ при підготовці наукових повідомлень, виступів на конференціях і семінарах;
- ✓ у роботі студентських проблемних груп;
- ✓ при наукових статтях.

Самостійна робота студента передбачає засвоєння ним навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових аудиторних занять (лекційних та семінарських занять), без участі викладача. Самостійна робота студента може виконуватися у бібліотеці, в домашніх умовах, в комп'ютерних залах. Діагностику якості самостійної роботи студента та аналіз її результатів викладач здійснює під час семінарських занять, а також в позааудиторний час

за графіком консультаційних занять, складеним кафедрою німецької філології з урахуванням потреб і можливостей студента.

Самостійна робота студента забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними при вивченні навчальної дисципліни: силабусом, конспектами лекцій, технічними засобами навчання, покликаннями на онлайн-джерела.

Самостійна робота студента у другому семестрі включає:

1. Самостійне опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, тобто виділених навчальних тем за змістовим модулем.
2. Вивчення окремих тем або питань, що не розглядаються в курсі лекцій, для написання тез або статті.
3. Систематизацію вивченого матеріалу для засвоєння вивченого матеріалу, а також перед усним заліком.
4. Дискурсивний аналіз одного з фрагментів на запропоновану тему у межах курсу та написання тез на основі проведеного аналізу.

IV. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи (аналіз фрагменту, тези), які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний лист, академічна мобільність тощо).

Політика щодо академічної доброчесності: Учасники освітнього процесу повинні толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися правил академічної доброчесності, самостійно виконувати навчальні завдання; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань забороняється. У разі виявлення несамотійного виконання практичних завдань, ці завдання зараховані не будуть.

Із загальними засадами, цінностями, принципами та правилами етичної поведінки учасників освітнього процесу, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, можна ознайомитися у [Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика щодо відвідування: Передбачається, що усі студенти відвідають усі лекційні та семінарські заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі на платформі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання: Остаточна оцінка в балах за курс розраховується таким чином:

Змістовий модуль 1 (теми 1-5) усне опитування під час семінарів – макс. 4 бали*5 семінарів – 20 балів.

Підсумкова робота (теми 1-5) – модульна контрольна робота 60.

Поточний контроль (мах. = 40 балів)		Підсумковий контроль (мах. = 60 балів)	Заг. к-ть бал.
Модуль 1	Модуль 2	Модуль 3	
ЗМ 1	СР	МКР	100
20	20	60	

Критерії оцінювання якості знань студентів на семінарських заняттях з урахуванням самостійної роботи (максимум – 10 балів)

Бали	Критерії оцінювання
4	• здатність висувати питання до обговорюваної проблеми (викладачеві, студентам); • інноваційні відповіді на додаткові запитання (викладача чи студента), що пов'язані з тематикою дисципліни; • здатність виокремити значущість обговорюваного матеріалу для професійного та світоглядно-особистісного розвитку; • суттєві доповнення, що розширюють горизонт обговорюваної проблеми; • знання та використання наукової термінології; • змістовне, акуратне ведення конспекту; • творче виконання завдань для самостійної роботи.
3	• продуктивні (алгоритмічні), але недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання (викладача), що пов'язані з тематикою дисципліни; • змістовне ведення конспекту; • репродуктивне виконання завдань для самостійної роботи.
2	• акуратне ведення конспекту; • часткове виконання завдань для самостійної роботи; • фрагментарні, не аргументовані відповіді; • пасивність на лекції й семінарі.
1	• пасивність, невідповідність до семінару; • невиконання завдань для самоконтролю; • неохайне ведення конспекту.
0	• відсутність на лекції й семінарі;

	• невиконання завдань для самоконтролю.
--	---

**Критерії оцінювання самостійної роботи
(аналіз фрагменту, тези максимум – 20 (10*2) балів)**

Бали	Критерії оцінювання
9-10	Аналіз фрагменту, тези виконано на високому рівні. Автор ерудований у досліджуваній проблемі, вміє критично оцінити наукові факти, бачить перспективу дослідження. Простежується самостійність суджень і творчий підхід до підготовки аналізу фрагменту чи тез. Основні положення дослідження аргументовані й проілюстровані прикладами.
7-8	Автор компетентний у досліджуваній темі, вміє виділити проблемну ланку в роботі, аналізувати й інтерпретувати факти, володіє науковою термінологією. Подекуди зустрічаються певні технічні огріхи.
5-6	Якісний індикатор простежується досить чітко. Автор володіє інформацією, проте немає системності у викладі матеріалу. Відсутня самооцінка одержаних результатів. Зустрічаються стилістичні й орфографічні огріхи.
3-4	Робота репродуктивна. Виклад матеріалу безсистемний. Наявні посилання недоречні. Автор використовує чужу думку при аргументації своєї точки зору.
1-2	Якісний індикатор простежується нечітко. В роботі багато зайвої інформації, відсутні посилання.
0	Студент не підготував аналіз фрагменту і тези.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є залік. Семестровий залік виставляється на підставі результатів виконання студентом усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних та семінарських занять, позааудиторної роботи – самостійної роботи, при виконанні завдань і підсумкового тесту (на платформі або в аудиторії). Отож залік виставляється за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи та отримав не менше 60 балів.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з навчальної дисципліни 59 і нижче, а також студенти, які бажають підвищити свій підсумковий рейтинг, складають усний залік. При цьому для зазначених категорій студентів скасовуються 60 балів за підсумкову роботу і зараховуються бали усної відповіді. Залік оцінюється в діапазоні від 0 до 60

балів, які додаються до поточного рейтингового балу студента для визначення семестрового підсумкового рейтингового балу. Підсумковий рейтинговий бал складає суму поточного рейтингового балу і рейтингового балу усного заліку, яка за 100-бальною шкалою визначає його підсумкову оцінку. Підсумковий контроль успішності студентів проводиться один раз на рік під час заліково-екзаменаційної сесії.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Безугла Л. Р. Лінгвістична прагматика та дискурсивний аналіз. *Studia Philologica(Філологічні студії)*. Зб. наук. праць. К. : Київський ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. Вип. 1. С. 95–100.
2. Борботько В. Г. Принципы формирования дискурса: от психолингвистики к лингвосинергетике. 4-е изд-е. М. : Кн. дом «Либроком», 2011. 288 с.
3. Дискурс, культура, ментальность : кол. монография [отв. ред. М. Ю. Олешков]. Нижний Тагил : Нижнетагил. гос. соц.-пед. акад., 2011. 526 с.
4. Застровська С. О., Пасик Л. А. Об'єктивація концепту PARTNERWAHL у віртуальному дискурсі *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. Житомир, 2011. Вип. 56. С. 86–90. Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/5026/>
5. Dijk T. A. Discourse and Power. New York : Palgrave Macmillan, 2008. 308 p.
6. Graefen G., Liedtke M. Germanistische Sprachwissenschaft. Tübingen; Basel : Narr Francke Attempto Verlag GmbH+Co., 2008. 313 S.
7. Gredel E. Diskursdynamiken : Metaphorische Muster zum Diskursobjekt Virus. Berlin ; Boston, Mass. : De Gruyter, 2014. 269 S.
8. Jones R. H. Discourse and digital practices: doing discourse analysis in the digital age [ed. by Rodney H. Jones]. 1. publ. London [u. a.] : Routledge, 2015. 250 S.
9. Mills S. Der Diskurs: Begriff, Theorie, Praxis. Tübingen : Narr Francke Attempto Verlag + Co., 2007. 186 S.
10. Meier S. (Bild-)Diskurse im Netz. Konzepte und Methode für eine semiotische Diskursanalyse im World Wide Web. Univ., Diss. Chemnitz. Köln: Halem, 2014. 480 S.

11. Pasyk L. A. Motive und Ziele der Frauen bei der Partnerwahl (anhand deutschsprachiger Bekannftschaftsanzeigen und Profile auf den Webseiten). *Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference „Innovative Technologies in Science“*. № 3 (19), Vol. 4 (February 28, 2017, Dubai, UAE). Ajman : ROSTrance Trade FZC company, 2017. P. 45–47.
<http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/12185>
12. https://www.scharloth.com/publikationen/scharloth_diskursanalyse.pdf
13. <https://www.mediensprache.net/de/basix/networx/index.aspx>
14. <https://www.tu-chemnitz.de/phil/imf/mk/online-diskurse/pdf/meier/sitetypen.pdf>
15. <https://bop.unibe.ch/linguistik-online/article/view/1601/2706>
16. <https://www.zora.uzh.ch/id/eprint/123136/1/123136.pdf>
17. <https://www.swr3.de/aktuell/whatsapp-facebook-so-beeinflussen-soziale-medien-die-deutsche-sprache-102.html>